

INFORMACJA
O REZERWIE OGÓLNEJ
I REZERWACH CELOWYCH
BUDŻETU PAŃSTWA
UJĘTYCH W UCHWALONEJ
PRZEZ SEJM RP USTAWIE
BUDŻETOWEJ NA ROK
2024

Styczeń 2024 r.

I. Rezerwa ogólna

Zgodnie z postanowieniami art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, w budżecie państwa planuje się rezerwę ogólną nie wyższą niż 0,2% wydatków budżetu.

W ustawie budżetowej na rok 2024 uchwalonej przez Sejm RP zaplanowano rezerwę ogólną w kwocie **649 022 tys. zł** (zwiększenie w stosunku do projektu rządowego o 199 022 tys. zł), co stanowi 0,07% planowanych wydatków budżetu państwa. W budżecie na rok 2023 rezerwa ogólna była zaplanowana w wysokości 985 000 tys. zł. Na skutek nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2023 została zwiększona do kwoty 1 235 000 tys. zł.

Rezerwą ogólną dysponuje Rada Ministrów.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 27 lutego 2017 r. w sprawie dysponowania rezerwą ogólną budżetu państwa do dokonywania zwiększeń wydatków odpowiednich części budżetowych ze środków rezerwy ogólnej w poszczególnych przypadkach, na wniosek właściwego ministra lub innego dysponenta części budżetowej, są upoważnieni:

- Prezes Rady Ministrów do wysokości 10 000 tys. zł,
- Minister Finansów do wysokości 2 000 tys. zł.

Mając na uwadze zakres realizowanych ustawowych zadań i kompetencji wynikających z ustawy o finansach publicznych należy wskazać, że w przedmiotowym opisie rezerw pod pojęciem Ministra Finansów rozumie się tak, jak w art. 2 pkt 1 ww. ustawy odpowiednio ministra właściwego do spraw budżetu, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw instytucji finansowych.

II. Rezerwy celowe

Stosownie do postanowień wynikających z art. 140 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w budżecie państwa mogą zostać zaplanowane rezerwy celowe:

- na wydatki, których określenie wysokości lub szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie jest możliwy do dokonania w okresie opracowywania projektu ustawy budżetowej,
- na wydatki, których realizacja jest uwarunkowana zaciągnięciem kredytu w międzynarodowej instytucji finansowej lub pozyskaniem środków z innych źródeł,
- na wydatki związane z realizacją programów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
- na wydatki związane z przeciwdziałaniem chorobie zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) lub na rzecz pomocy Ukrainie w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju,

- gdy odrębne ustawy tak stanowią.

Zgodnie z art. 154 ust. 1 ustawy o finansach publicznych podziału rezerw celowych dokonuje Minister Finansów w porozumieniu z właściwymi ministrami lub innymi dysponentami części budżetowych, z zastrzeżeniem, iż:

- podziału rezerwy celowej na zwiększenie wynagrodzeń wynikających ze zmian organizacyjnych i nowych zadań w państwowych jednostkach budżetowych dokonuje Rada Ministrów,
- podziału rezerwy celowej przeznaczonej na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich i środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 ustawy o finansach publicznych, dokonuje Minister Finansów na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, z wyjątkiem programów o których mowa poniżej (tiret 3),
- podziału rezerwy celowej przeznaczonej na realizację programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rybackiego, Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury oraz na Wspólną Politykę Rolną dokonuje Minister Finansów, na wniosek ministrów właściwych do spraw: rybołówstwa, rozwoju wsi i rynków rolnych, a rezerwy celowej przeznaczonej na realizację programu finansowanego z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym oraz środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonego na zwalczanie deprywacji materialnej dokonuje Minister Finansów, na wniosek ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Podział rezerw celowych utworzonych w budżecie państwa następuje na podstawie decyzji Ministra Finansów o przeniesieniu do odpowiednich części budżetowych – przy zastosowaniu właściwej klasyfikacji wydatków budżetowych – określonych środków rezerw celowych, zgodnie z ich przeznaczeniem.

Łączna kwota rezerw celowych ujęta w uchwalonej przez Sejm RP 18 stycznia 2024 roku ustawie budżetowej wynosi **65 018 887 tys. zł**. W budżecie na rok 2023 rezerwy celowe zostały zaplanowane w łącznej kwocie 51 347 295 tys. zł, na skutek nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2023 kwota została zwiększona do 65 444 572 tys. zł. W tym utworzono dwie nowe pozycje rezerw celowych poz. 72 i poz. 73.

W ustawie budżetowej na rok 2024 uchwalonej przez Sejm RP 18 stycznia 2024 roku zaplanowano rezerwy celowe w 71 pozycjach – od 4 do 71 oraz od 74 do 76 tj. o 7 tytułów więcej niż w ustawie budżetowej na rok 2023, w której zaplanowano 64 tytuły rezerw celowych w pozycjach od 4 do 65, 68 oraz 71.

Stosowana numeracja pozycji ma charakter ciągły, pozycje 1-3 oraz 72 i 73 stanowią nazwy części, działów i rozdziałów w Załączniku nr 2 do projektu ustawy budżetowej na rok 2024 – nie stanowią one pozycji rezerw celowych.

W trakcie prac w Sejmie RP nad projektem ustawy budżetowej na rok 2024 dokonano następujących zmian w rezerwach celowych:

- poz. 22 – Budowa, modernizacja i wyposażenie przejść granicznych – została zwiększona o 19 897 tys. zł, tj. do kwoty 60 541 tys. zł,
- poz. 29 – Zmieniono nazwę rezerwy na: „Sfinansowanie skutków podwyższenia wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej oraz wynagrodzeń egzaminatorów biorących udział w przeprowadzeniu egzaminów zewnętrznych”,
- poz. 44 – Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych – została zmniejszona o 19 897 tys. zł, tj. do kwoty 1 475 413 tys. zł,
- poz. 45 – Środki na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego – została zwiększona o 16 184 tys. zł, tj. do kwoty 616 184 tys. zł,
- poz. 53 – Zmieniono nazwę rezerwy na: „Środki na realizację programu wieloletniego "Senior+" oraz programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych "Aktywni+"” i została ona zwiększona o 40 000 tys. zł, tj. do kwoty 100 000 tys. zł,
- poz. 56 – Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania – została zmniejszona o 3 377 tys. zł, tj. do kwoty 3 969 399 tys. zł,
- poz. 66 – Środki na uzupełnienie wzrostu wynagrodzeń w jednostkach sektora finansów publicznych – została zmniejszona o 3 504 tys. zł, tj. do kwoty 296 496 tys. zł,
- poz. 74 – Środki na zadania w obszarze zdrowia – została zmniejszona o 686 tys. zł, tj. do kwoty 1 315 820 tys. zł.

Szczegółowy podział rezerw celowych wraz z uzasadnieniem przedstawiono poniżej:

- **poz. 4 – Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym 889.986 tys. zł na realizację „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły” – 1 100 891 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w porozumieniu z Ministrem Infrastruktury w zakresie realizacji „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły”.

Planuje się, że środki rezerwy w kwocie 210 905 tys. zł zostaną przekazane na zadania związane z przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków klęsk żywiołowych.

W ramach rezerwy zaplanowano także środki na realizację zadań w ramach „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły” w wysokości 889 986 tys. zł w tym:

- ekwiwalent złotowy środków kredytowych (pochodzący z kredytów zaciągniętych przez Rzeczpospolitą Polską w Banku Rozwoju Rady Europy oraz w Międzynarodowym Banku Odbudowy i Rozwoju),
- środki krajowe.

W roku 2023 rezerwa nosiła nazwę „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz ochrona ludności, w tym 1 327 929 tys. zł na realizację „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły” i była zaplanowana w kwocie 2 327 929 tys. zł;

- **poz. 5 – Uzupelnienie srodkow dla Rzadowego Funduszu Rozwoju Drog i Funduszu rozwoju przewozow autobusowych o charakterze uzytecznosci publicznej – 1 765 626 tys. zl;**

Zaplanowanie rezerwy nastapilo w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Infrastruktury.

Planuje się, że srodki rezerwy zostaną przekazane do Ministra Infrastruktury z przeznaczeniem na zasilenie:

- Rządowego Funduszu Rozwoju Drog, stosownie do przepisow ustawy z dnia 23 pazdziernika 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Drog,
- państwowego funduszu celowego - Funduszu rozwoju przewozow autobusowych o charakterze uzytecznosci publicznej, stosownie do przepisow ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozow autobusowych o charakterze uzytecznosci publicznej.

W roku 2023 rezerwa na ten cel byla zaplanowana w kwocie 374 123 tys. zl;

- **poz. 6 – Rezerwa na sfinansowanie wypłaty nagród, utworzona na podstawie art. 46 ust. 5 ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej – 3 525 tys. zl;**

Zaplanowanie rezerwy nastapilo w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Planuje się, że srodki rezerwy zostaną przekazane do Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Srodki w wysokości wynikajacej z art. 46 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej RP, tj. odpowiadajacej 35% zasadzonych i uzyskanych kosztow zastępstwa zostaną przeznaczone na wypłatę nagród pracownikom Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z art. 46 ust. 1 ww. ustawy.

W roku 2023 rezerwa na ten cel byla zaplanowana w kwocie 3 025 tys. zl, w wyniku nowelizacji ustawy budzetowej kwota rezerwy zostala zwiększona do 4 998 tys. zl;

- **poz. 7 – Dopłaty do paliwa rolniczego – 1 663 000 tys. zl;**

Zaplanowanie rezerwy nastapilo w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Planuje się, że srodki rezerwy zostaną przekazane do wojewodow z przeznaczeniem na:

- sfinansowanie zwrotu producentom rolnym części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej,
- pokrycie kosztow gmin związanych z realizacją wyżej wymienionego zadania.

Zasady wydatkowania srodkow rezerwy wynikaja z ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz z wydanego na jej podstawie

rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 1 340 000 tys. zł;

- **poz. 8 – Rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej – 8 839 463 tys. zł;**

Rezerwa utworzona została przez Ministra Finansów w porozumieniu m.in. z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa oraz ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi.

Środki rezerwy będą uruchamiane na wniosek: ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w ramach m.in. funduszy strukturalnych, ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w ramach m.in. wspólnej polityki rolnej, ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ), ministra właściwego do spraw rybołówstwa w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027 (FER) oraz innych dysponentów, realizujących projekty z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Środki rezerwy przeznaczone będą przede wszystkim na następujące wydatki (w tym na wynagrodzenia):

- a) współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich w ramach:
  - Perspektywy Finansowej UE 2021-2027, w tym:
    - 16 Programów Regionalnych 2021-2027,
    - Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027,
    - Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021-2027,
    - Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
    - Funduszy Europejskich dla Rybactwa na lata 2021-2027,
    - Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027,
    - Funduszy Europejskich na Pomoc Żywnościową 2021-2027,
    - Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027,
    - Instrumentu Łącząc Europę (CEF) w sektorze transport 2021-2027.
  - Perspektywy Finansowej UE 2014-2020, w tym:
    - Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020,
    - Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020,
    - Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
    - 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020,
    - Instrumentu Łącząc Europę (CEF) w sektorze transport,
  - Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy II,

- Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021.
- b) finansowanie wydatków podlegających refundacji w ramach pomocy technicznej w programach,
- c) finansowanie oraz współfinansowanie w ramach:
  - Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej INTERREG 2021-2027,
  - projektów realizowanych z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieujętych w budżecie środków europejskich.
- d) zadania związane ze wspólną polityką rolną.

W ramach ww. rezerwy zaplanowano również środki w kwocie 2 000 000 tys. zł w związku z oczekiwanym wzrostem wydatków na składkę do budżetu UE w 2024 r. głównie wynikających z trwającego procesu negocjacyjnego na forum UE dotyczącego rewizji Wieloletnich Ram Finansowych (WRF) 2021-2027 oraz z planowanych dodatkowych wydatków UE, przede wszystkim związanych z wojną w Ukrainie.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 10 975 085 tys. zł, w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej kwota rezerwy została zmniejszona do 10 598 085 tys. zł;

- **poz. 9 – Środki na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego – 18 016 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do Wojewody Śląskiego na realizację zadania „Budowa nowego budynku dla potrzeb „Centrum Ratownictwa 112” przy ul. Kocura w Katowicach”, w części dotyczącej Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Katowicach, jak również do MSWiA oraz urzędów wojewódzkich na nieprzewidziane wydatki związane z ich działalnością w obszarze systemu powiadamiania ratunkowego.

W roku 2023 rezerwa była zaplanowana w kwocie 9 322 tys. zł;

- **poz. 10 – Środki na realizację umów zawartych przez Ministra Klimatu i Środowiska w związku z poleceniem Prezesa Rady Ministrów – 3 163 664 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Klimatu i Środowiska.

Środki rezerwy zostaną przeznaczone na realizację umów zawartych przez Skarb Państwa - Ministra Klimatu i Środowiska w związku z poleceniem Prezesa Rady Ministrów wynikającym z jego decyzji, z późniejszymi zmianami, wydanymi na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (art. 7a ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 3 oraz art. 7b) oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (art. 104). Polecenie Prezesa Rady Ministrów dotyczyło zakupu i sprowadzenia do Polski węgla.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

- **poz. 11 – Stypendia Prezesa Rady Ministrów dla uczniów szczególnie uzdolnionych – 19 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Edukacji i Nauki (obecnie Ministra Edukacji).

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do wojewodów z przeznaczeniem na stypendia dla uczniów szczególnie uzdolnionych, przyznane przez Prezesa Rady Ministrów na rok szkolny 2023/2024 i rok szkolny 2024/2025, a wypłacane w okresie styczeń – grudzień 2024 r.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 14 500 tys. zł w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej kwota rezerwy została zwiększona do 17 500 tys. zł;

- **poz. 12 – Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w tym na wypłatę wynagrodzeń dla lekarzy wyznaczonych na podstawie art. 16 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej – 548 768 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz wojewodów (dla Inspekcji Weterynaryjnej) z przeznaczeniem na finansowanie:

- prowadzenia monitoringu zakażeń zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt,
- badań monitoringowych pozostałości chemicznych i biologicznych w produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego, zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 czerwca 2017 r. w sprawie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych oraz pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych w paszach, zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach,
- programów zwalczania chorób zakaźnych zwierząt,
- zadań wykonywanych na zlecenie Komisji Europejskiej,
- kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w tym wypłatę wynagrodzeń dla lekarzy, wyznaczonych na podstawie art. 16 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 548 122 tys. zł;

- **poz. 13 – Pomoc dla repatriantów – 44 710 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przeznaczone na finansowanie zadań określonych w ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji, tj. m.in. z przeznaczeniem dla:

- Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji na wydatki związane z: powierzeniem podmiotom zewnętrznym prowadzenia ośrodka adaptacyjnego dla repatriantów, wypłatą pomocy mieszkaniowej dla repatriantów oraz przyznaniem świadczeń pieniężnych osobom umieszczonym w ośrodku adaptacyjnym dla repatriantów,
- Ministra Edukacji na organizację kursów językowych i adaptacyjnych dla repatriantów,
- Ministra Spraw Zagranicznych na pokrycie kosztów kursów języka polskiego dla kandydatów do repatriacji oraz podróży do Rzeczypospolitej Polskiej dla osób, którym wydano wizę repatriacyjną,
- wojewodów m.in. na:
  - pomoc finansową związaną z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej,
  - zasiłki wypłacane przez starostów na pokrycie kosztów przejazdu lub przelotu oraz przewozu mienia do Rzeczypospolitej Polskiej, pomocy na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie, pokrycie kosztów związanych z podjęciem nauki przez osobę małoletnią,
  - dotacje dla gmin, które zapewniły repatriantom przybyłym do Polski lokal mieszkalny z zasobów komunalnych,
  - zwrot kosztów poniesionych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych repatrianta oraz części kosztów pracodawcy związanych z zatrudnieniem repatrianta.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 44 710 tys. zł;

- **poz. 14 – Środki na zadania w obszarze integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce – 10 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane głównie do wojewodów i zostaną przeznaczone na zwiększenie poziomu integracji społeczności Romów w Polsce poprzez poprawę ważnych aspektów życia społecznego, w szczególności dostępu do systemu oświaty oraz warunków bytowych.

Podstawą prawną realizacji powyższych zadań jest ustawa z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 10 000 tys. zł;

- poz. 15 – Środki na realizację ustawy o Karcie Dużej Rodziny – 75 600 tys. zł;

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (obecnie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do podmiotów wskazanych w ww. ustawie, w tym do wojewodów, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministra Infrastruktury oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Środki zostaną przeznaczone na wydatki bieżące i dotacje związane z realizacją m.in. następujących zadań:

- obsługa osobowa przyjmowania przez gminy wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny,
- sfinansowanie ulgi dla rodziców z rodzin wielodzietnych w przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego (w wysokości 37% w pociągach osobowych, pośpiesznych i ekspresowych na podstawie biletów jednorazowych i w wysokości 49% w pociągach osobowych i pospiesznych na podstawie imiennych biletów miesięcznych),
- sfinansowanie ulg dla rodziców z rodzin wielodzietnych w opłacie za wydanie paszportu,
- wydruk, personalizację i dystrybucję Kart Dużej Rodziny.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 63 025 tys. zł;

- poz. 16 – Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa – 1 400 000 tys. zł;

Rezerwa została utworzona z inicjatywy Ministra Finansów.

Środki rezerwy zostaną przeznaczone na sfinansowanie wymagalnych zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z prawomocnych wyroków sądów i ugód zawartych przed sądem oraz innych wypłat.

Ponadto w ramach tej rezerwy zaplanowano środki z przeznaczeniem m.in. na:

- dotacje przedmiotowe celem sfinansowania - zgodnie z ustawą z dnia 20 grudnia 1996 r. o zasadach realizacji przedpłat na zakup samochodów osobowych - rekompensat wypłacanych osobom, które w 1981 r. wniosły przedpłaty na samochody osobowe marki Fiat 126p lub FSO 1500 i dotychczas samochodu nie odebrały. Zgodnie z tą ustawą osoby te mają prawo do zwrotu wniesionych wkładów wraz z oprocentowaniem oraz otrzymania rekompensaty w wysokości określonej przed rozpoczęciem każdego kwartału przez Ministra Finansów w drodze obwieszczenia ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 1 566 217 tys. zł;

- **poz. 17 – Środki na finansowanie ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendów – 1 595 670 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Szefa Krajowego Biura Wyborczego.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do Krajowego Biura Wyborczego oraz do Ministra Spraw Zagranicznych, z przeznaczeniem m.in. na:

- wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast,
- wybory do Parlamentu Europejskiego,
- referendum ogólnokrajowe,
- wybory samorządowe - ponowne, przedterminowe, do nowych rad, uzupełniające w toku kadencji oraz referenda lokalne,
- wybory uzupełniające do Senatu RP.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 1 395 570 tys. zł;

- **poz. 18 – Fundusz Gwarancji w Rolnictwie – 2 979 500 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na realizację przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pomocy w:

- związku z wystąpieniem w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych szkód spowodowanych przez niekorzystane zjawiska atmosferyczne, m.in. suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich,
- zakresie dopłat do oprocentowania kredytów na prowadzenie działalności w zakresie obrotu zbożami lub skupu zbóż lub skupu lub mrożenia owoców miękkich przez producentów rolnych, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy,
- zakresie dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych producentowi rolnemu na utrzymanie płynności finansowej,
- zakresie dopłat do powierzchni upraw kukurydzy.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w poz. 62 w kwocie 1 000 000 tys. zł;

- **poz. 19 – Rezerwa płacowa na zmiany organizacyjne i nowe zadania (w tym na skutki przechodzące) – 5 305 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw. Kwota rezerwy została zaplanowana w uzgodnieniu z Szefem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do właściwych dysponentów, po podziale dokonany przez Radę Ministrów i mogą zostać przeznaczone na:

- realizację nowych zadań,
- zwiększenie zakresu realizowanych zadań lub powołanie nowych jednostek organizacyjnych w trakcie roku,
- sfinansowanie skutków przechodzących zwiększeń wynagrodzeń wraz z pochodnymi dokonanych na podstawie decyzji podjętych przez Radę Ministrów w 2023 r.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 3 280 tys. zł;

- **poz. 20 – Środki na szkolenia i wynagrodzenia na nowe mianowania urzędników służby cywilnej oraz skutki przechodzące – 6 077 tys. zł;**

Kwota rezerwy została zaplanowana w uzgodnieniu z Szefem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, w tym na podstawie przyjętego „Trzyletniego planu limitu mianowań urzędników w służbie cywilnej na lata 2024-2026”.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do dysponentów, u których wystąpi zapotrzebowanie na przedmiotowe środki, głównie na sfinansowanie:

- szkoleń centralnych – zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej,
- dodatków służby cywilnej wraz z pochodnymi dla osób mianowanych na urzędnika służby cywilnej. Zgodnie z art. 85 ust. 2 ww. ustawy o służbie cywilnej dodatek służby cywilnej z tytułu posiadanego stopnia służbowego jest częścią składową wynagrodzenia urzędnika służby cywilnej.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 4 674 tys. zł;

- **poz. 21 – Rezerwa na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób, wraz z pochodnymi od wynagrodzeń – 7 800 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło na podstawie art. 10 pkt 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do dysponentów, u których wystąpi zapotrzebowanie na przedmiotowe środki i zostaną przeznaczone przede wszystkim na sfinansowanie wyżej wymienionych należności dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe i pracowników samorządowych kolegiów odwoławczych.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 2 000 tys. zł;

- **poz. 22 – Budowa, modernizacja i wyposażenie przejść granicznych – 60 541 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Podziału środków z rezerwy celowej dokonuje Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, w porozumieniu z zainteresowanymi wojewodami.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane głównie do wojewodów, na potrzeby inwestycyjne przejść granicznych – m.in. na doposażenie przejść granicznych w sprzęt i sfinansowanie inwestycji budowlanych w poszczególnych przejściach granicznych, w tym na realizację zadań inwestycyjnych pn. „Budowa drogowego przejścia granicznego w Malhowicach”, „Budowa terminala odpraw granicznych na potrzeby funkcjonowania WIORiN, WIJHARS, Sanepidu i służby celnej” w Morskim przejściu granicznym Szczecin-Port, „Budowa budynku socjalnego - szatni dla funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej i Krajowej Administracji Skarbowej w dpg Kuźnica Białostocka-Bruzgi”, „Budowa Terminala Samochodowego w Okopach (ruch towarowy) - finansowanie budowy dróg dojazdowych pomiędzy terminalem a dpg w Dorohusku” oraz „Budowa Zintegrowanego Punktu Granicznej Kontroli na terenie portu morskiego w Gdańsku ETAP I: Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej”.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 129 925 tys. zł;

- **poz. 23 – Środki na realizację Oświęcimskiego strategicznego programu rządowego – Etap VI 2021-2025 – 11 350 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Planuje się, że środki zostaną przekazane głównie do Wojewody Małopolskiego z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów realizacji zadań w ramach programu wieloletniego pn. „Oświęcimski Strategiczny Program Rządowy – Etap VI 2021-2025”, w tym przede wszystkim na realizację inwestycji związanych z uporządkowaniem i zagospodarowaniem terenów w otoczeniu Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, poprawą dostępności komunikacyjnej Oświęcimia dla osób odwiedzających miejsce pamięci masowej zagłady oraz społeczności lokalnych, jak również poprawą dostępności i zagospodarowaniem otoczenia obiektów byłych podobozów KL Auschwitz-Birkenau w powiecie oświęcimskim.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 16 202 tys. zł;

- **poz. 24 – Środki na uzupełnienie wydatków związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej – 193 009 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło zgodnie z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz wojewodów na dofinansowanie realizacji zadań związanych

z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej przez służby podległe MSWiA.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

- **poz. 25 – Środki na zadania określone w ustawie o pomocy społecznej oraz na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz na finansowanie lub dofinansowanie zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – 324 983 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (obecnie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane głównie do wojewodów z przeznaczeniem m.in. na:

- uzupełnienie zaplanowanych w częściach budżetowych, których dysponentami są wojewodowie, dotacji celowych na dofinansowanie bieżących zadań własnych gmin z przeznaczeniem na dofinansowanie wypłat zasiłków stałych zgodnie z postanowieniami art. 17 ust. 1 pkt 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz zasiłków okresowych w części gwarantowanej z budżetu państwa, zgodnie z postanowieniami art. 147 ust. 7 tej ustawy,
- uzupełnienie zaplanowanych w częściach budżetowych, których dysponentami są wojewodowie, dotacji celowych na finansowanie bieżących zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminy i powiaty z przeznaczeniem na finansowanie działalności ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- dotacje celowe dla gmin i powiatów na finansowanie bieżących zadań z zakresu administracji rządowej z przeznaczeniem na udzielanie pomocy cudzoziemcom będącym ofiarami handlu ludźmi w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego, a także na pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą i wymagają wsparcia w związku z procesem integracji,
- dotacje celowe dla gmin na finansowanie bieżących zadań z zakresu administracji rządowej z przeznaczeniem dla ośrodków pomocy społecznej na wypłacenie opiekunowi wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad osobą wskazaną przez sąd opiekuńczy, przyznanego przez sąd opiekuńczy, o którym mowa w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym wraz z kosztami obsługi zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 i ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- dotacje celowe dla gmin na organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania,
- uzupełnienie zaplanowanych w częściach budżetowych, których dysponentami są wojewodowie, dotacji celowych na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiaty, tj. na tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy domowej, na realizację

programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz realizację programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,

- dofinansowanie zadań własnych gmin na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, tj. tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych,
- dofinansowanie zadań własnych samorządów województw tj. organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym obowiązkowych szkoleń dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych,
- dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego z zakresu pomocy społecznej.

W roku 2023 rezerwa nosiła nazwę „Środki na zadania określone w ustawie o pomocy społecznej oraz na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz na finansowanie lub dofinansowanie zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” i była zaplanowana w kwocie 261 648 tys. zł;

- **poz. 26 – Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, realizację programu rządowego "Aktywna tablica" i Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa - Priorytet 3, a także innych programów rządowych oraz programów i przedsięwzięć ustanawianych w obszarze oświaty i wychowania na podstawie art. 90u i 90w ustawy o systemie oświaty – 988 236 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Edukacji i Nauki (obecnie Ministra Edukacji).

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do Ministra Edukacji, ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe oraz do wojewodów z przeznaczeniem głównie na:

- zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych,
- dofinansowanie wypłat stypendiów i zasiłków szkolnych dla uczniów najuboższych za okres styczeń - czerwiec 2024 r. oraz za okres wrzesień - grudzień 2024 r.,
- realizację Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 - „Aktywna tablica”,
- realizację Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. – Priorytet 3 przewidującego wspieranie w latach 2021-2025 organów prowadzących placówki wychowania przedszkolnego, szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie

rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych oraz wyposażenia do bibliotek szkolnych i pedagogicznych,

- kontynuację Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych,
- realizację Rządowego programu pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2022-2024,
- realizację programów i przedsięwzięć ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, ustanowionych na podstawie art. 90w ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 908 089 tys. zł;

- **poz. 27 – Środki na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 – 200 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (obecnie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej) oraz Ministra Edukacji i Nauki (obecnie Ministra Edukacji).

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do wojewodów na podstawie wniosków Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na uzupełnienie zaplanowanych w częściach budżetowych, których dysponentami są wojewodowie, dotacji celowych na dofinansowanie bieżących zadań własnych gmin z przeznaczeniem na zapewnienie dzieciom gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej oraz na dożywianie osób dorosłych, w tym osób niewychodzących z domu, które ze względu na swój wiek lub niepełnosprawność nie są w stanie przygotować sobie gorącego posiłku.

Ponadto planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do wojewodów na podstawie wniosków Ministra Edukacji z przeznaczeniem na wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole, tj. doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek oraz wsparcie w zakresie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków.

W roku 2023 rezerwa nosiła nazwę „Środki na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023” i była zaplanowana w kwocie 200 000 tys. zł;

- **poz. 28 – Środki na realizację zadań wynikających z ustawy o Karcie Polaka – 40 828 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do wojewodów na finansowanie zadań określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka, tj. m.in. na finansowanie świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się w Rzeczypospolitej Polskiej.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 40 828 tys. zł;

- **poz. 29 – Sfinansowanie skutków podwyższenia wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej oraz wynagrodzeń egzaminatorów biorących udział w przeprowadzeniu egzaminów zewnętrznych – 495 838 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Edukacji i Nauki (obecnie Ministra Edukacji).

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do Ministra Edukacji, ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe głównie na:

- sfinansowanie skutków podwyższenia od dnia 1 stycznia 2024 r. wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy administracji rządowej o 30% w przypadku nauczycieli mianowanych i dyplomowanych oraz o 33% w przypadku nauczycieli początkujących,
- przyspieszenie przeszerokowania płacowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy administracji rządowej (ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw),
- sfinansowanie skutków wynikających z ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw w zakresie wynagrodzeń nauczycieli specjalistów w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy administracji rządowej,
- podwyższenie wynagrodzeń egzaminatorów biorących udział w przeprowadzeniu egzaminów zewnętrznych.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nosiła nazwę „Podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej” i była zaplanowana w kwocie 137 300 tys. zł;

- **poz. 30 – Środki na realizację zadań Funduszu Ochrony Rolnictwa – 100 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, na podstawie ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na realizację przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wypłat rekompensat producentowi rolnemu, który nie otrzymał zapłaty za produkty rolne zbyte podmiotowi skupującemu, który stał się niewypłacalny.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

- **poz. 31 – Wdrażanie Planu współpracy rozwojowej w 2024 r. – 34 188 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Spraw Zagranicznych.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane głównie do: Ministra Nauki, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Zdrowia.

Najważniejsze priorytety polskiej polityki rozwojowej określa „Wieloletni program współpracy rozwojowej na lata 2021-2030. Solidarność dla rozwoju”. Współpraca rozwojowa będzie realizowana w wybranych krajach Polskiej pomocy i koncentrować się będzie na realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

Środki rezerwy zostaną przeznaczone przede wszystkim na realizację projektów pomocy rozwojowej wdrażanych przez organy administracji rządowej. Projekty te służą wsparciu transformacji systemowej oraz wzmocnieniu instytucjonalnemu w państwach priorytetowych polskiej współpracy rozwojowej. Przyczyniają się również do długofalowej współpracy gospodarczej pomiędzy Polską a krajem beneficjenta. Szczególnym priorytetem w tym zakresie pozostają kraje Partnerstwa Wschodniego. Podejmowane będą działania, które pozwolą złagodzić wpływ wojny na sytuację ekonomiczno-społeczną w Ukrainie oraz wzmocnią odporność jej instytucji na trwającą wojnę. Istotnym elementem będzie przygotowanie Ukrainy i Mołdawii do członkostwa w UE, a także wsparcie Gruzji w spełnieniu warunków na drodze do otrzymania statusu kandydata do UE. Drugim priorytetowym kierunkiem działań organów administracji rządowej są kraje Bliskiego Wschodu: Palestyna i Liban oraz Afryki Subsaharyjskiej: Etiopia, Kenia, Tanzania i Senegal.

Nadal będzie dostępna oferta stypendialna dla obywateli krajów rozwijających się, w szczególności krajów priorytetowych polskiej współpracy rozwojowej, m.in. w ramach programów stypendialnych prowadzonych za pośrednictwem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ze środków z rezerwy celowej będzie współfinansowany w szczególności Program stypendialny im. Stefana Banacha, wdrażany przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA) oraz Program stypendialny im. Konstantego Kalinowskiego, wdrażany za pośrednictwem Studium Europy Wschodniej UW.

W roku 2023 rezerwa nosiła nazwę „Wdrażanie Planu współpracy rozwojowej w 2023 r.” i była zaplanowana w kwocie 34 188 tys. zł;

- **poz. 32 – Zwrot gminom utraconych dochodów w związku ze zwolnieniem z podatku od nieruchomości w parkach narodowych i rezerwach przyrody oraz w związku ze zwolnieniem z podatków: rolnego, od nieruchomości, leśnego przedsiębiorców o statusie centrum badawczo - rozwojowego, zwrot gminom utraconych dochodów z podatku od nieruchomości w specjalnych strefach ekonomicznych w postaci części rekompensującej subwencji ogólnej – 16 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Finansów w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez wojewodów.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do gmin za pośrednictwem wojewodów na zwrot gminom utraconych dochodów w związku ze zwolnieniem z podatków:

- od nieruchomości w parkach narodowych i rezerwach przyrody,
- rolnego, od nieruchomości i leśnego przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego.

Część środków rezerwy zostanie przeznaczona dla gmin na wyrównanie, w formie części rekompensującej subwencji ogólnej, ubytku dochodów wynikającego ze zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów, budowli i budynków, zajętych na prowadzenie przez przedsiębiorcę, na podstawie zmienionego zezwolenia, działalności gospodarczej na terenie specjalnych stref ekonomicznych.

W roku 2023 rezerwa była zaplanowana w kwocie 14 000 tys. zł;

- **poz. 33 – Środki na realizację programu kompleksowego wsparcia dla rodzin "Za życiem" ustanowionego na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", z wyłączeniem art. 10 tej ustawy – 182 100 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym m.in. przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (obecnie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane głównie do Ministra Edukacji, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz wojewodów z przeznaczeniem głównie na:

- wsparcie dla kobiet w ciąży i ich rodzin, w tym rozwój sieci domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, pomoc uczennicom w ciąży,
- wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i jego rodziny, wieloaspektowa i kompleksowa pomoc niepełnosprawnemu dziecku w okresie od 0. roku życia do rozpoczęcia nauki w szkole oraz jego rodzinie, w tym utworzenie ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych,
- usługi wspierające i rehabilitacyjne, w tym rozwój sieci Środowiskowych Domów Samopomocy, rozwój bazy całodobowej w jednostkach już funkcjonujących z przeznaczeniem dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną oraz osób ze spektrum autyzmu,
- wsparcie mieszkaniowe – tworzenie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych,
- koordynację, edukację, poradnictwo i informację, w tym utworzenie i utrzymanie portalu informacyjnego oraz infolinii „Za życiem”.

W roku 2023 rezerwa była zaplanowana w kwocie 173 950 tys. zł;

- **poz. 34 – Środki na realizację ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz na opłacenie składki emerytalnej i rentowej z ubezpieczenia społecznego, a także na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne i zasiłki dla opiekunów i na realizację art. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" oraz na realizację zadań z zakresu ustawy o świadczeniu wspierającym – 2 714 671 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (obecnie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do wojewodów i przeznaczone głównie na uzupełnienie zaplanowanych w częściach budżetowych, których dysponentami są wojewodowie, wydatków bieżących i dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, z przeznaczeniem m.in. na realizację zadań o których mowa w :

- ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, tj. na jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł,
- ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym,

a także na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne i zasiłki dla opiekunów na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

W roku 2023 rezerwa nosiła nazwę „Środki na realizację ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz na opłacenie składki emerytalnej i rentowej z ubezpieczenia społecznego, a także na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne i zasiłki dla opiekunów i na realizację art. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" oraz na finansowanie lub dofinansowanie zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (w tym na prowadzenie ośrodków adopcyjnych oraz finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej)” i była zaplanowana w kwocie 108 439 tys. zł;

- **poz. 35 – Uzupełnienie środków na wypłatę i waloryzację świadczeń z zakresu rodziny i zabezpieczenia społecznego oraz na wypłatę świadczeń socjalnych i świadczeń motywacyjnych, o których mowa w ustawie o Policji, ustawie o Państwowej Straży Pożarnej, ustawie o Straży Granicznej oraz ustawie o Służbie Ochrony Państwa – 1 965 515 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Finansów oraz w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym m.in. przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (obecnie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do różnych dysponentów części budżetowych, z przeznaczeniem na kontynuację zadań realizowanych w poprzednich latach oraz zadań wynikających z wejścia w życie nowych regulacji prawnych, w tym m.in. na:

- uzupełnienie środków na realizację świadczenia pielęgnacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, w związku z coroczną waloryzacją wysokości ww. świadczenia od 1 stycznia,
- wypłatę świadczeń motywacyjnych, o których mowa w ustawie o Policji, ustawie o Państwowej Straży Pożarnej, ustawie o Straży Granicznej oraz ustawie o Służbie Ochrony Państwa,
- zabezpieczenie środków w związku ze zmianami decyzji organu emerytalnego,
- wypłatę świadczeń i zasiłków przez organy emerytalne.

W roku 2023 rezerwa nosiła nazwę „Uzupełnienie środków na wypłatę i waloryzację świadczeń z zakresu rodziny i zabezpieczenia społecznego, realizację zadań z zakresu zabezpieczenia społecznego oraz na wypłatę świadczeń motywacyjnych, o których mowa w ustawie o Policji, ustawie o Państwowej Straży Pożarnej, ustawie o Straży Granicznej oraz ustawie o Służbie Ochrony Państwa” i była zaplanowana w kwocie 3 107 307 tys. zł;

- **poz. 36 – Środki na finansowanie instrumentów i programów międzynarodowych instytucji finansowych, w tym Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Międzynarodowego Funduszu Walutowego oraz Banku Rozwoju Rady Europy – 150 500 tys. zł;**

Planuje się, że środki rezerwy w kwocie 118 000 tys. zł (ekwiwalent 25 mln EUR) zostaną przeznaczone na dokonanie przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych wpłaty do Funduszu na rzecz Ukrainy zarządzanego przez Europejski Bank Inwestycyjny.

Dodatkowo planuje się wpłatę 20 000 tys. zł na rzecz instrumentu Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT) Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW). Instrument ten jest funduszem powierniczym udzielającym wsparcia finansowego krajom o niskim dochodzie oraz wpłatę 8 000 tys. zł na rzecz funduszu MFW Ukraine Capacity Development Fund. Fundusz ten ma na celu wsparcie władz Ukrainy w łagodzeniu skutków wojny dla gospodarki.

Ponadto planuje się wpłatę 4 500 tys. zł na rzecz funduszu Ukraine Solidarity Fund Banku Rozwoju Rady Europy (BRRE). Jest to fundusz powierniczy zarządzany przez BRRE i utworzony w celu udzielania pomocy przesiedleńcom z Ukrainy, poprawy warunków ich życia i wsparcia przyszłej odbudowy kraju.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

- **poz. 37 – Środki na realizację „Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024” – 12 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Środki tej rezerwy będą przekazane wojewodom z przeznaczeniem na dotacje na dofinansowanie zadań mieszczących się w ramach Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej (...) dla jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych.

W ramach projektów realizowanych w celach szczegółowych Programu przewidziane jest podnoszenie poziomu bezpieczeństwa poprzez wspieranie inicjatyw lokalnych.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 12 000 tys. zł;

- **poz. 38 – Środki na dofinansowanie zadań realizowanych przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, na realizację karty parkingowej oraz na realizację legitymacji osoby niepełnosprawnej – 23 325 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (obecnie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz do wojewodów, głównie na:

- uzupełnienie środków zaplanowanych w częściach budżetowych, których dysponentami są wojewodowie, na działalność zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności
- realizację karty parkingowej,
- realizację legitymacji osoby niepełnosprawnej.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 4 843 tys. zł;

- **poz. 39 – Dotacja dla zarządów województw oraz prezydentów miast na prawach powiatu na zadania związane z zarządzaniem bezpieczeństwem dróg – 26 400 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Infrastruktury.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do Ministra Infrastruktury z przeznaczeniem na zarządzanie bezpieczeństwem dróg, realizowane przez zarządy województw oraz prezydentów miast na prawach powiatu zgodnie z regulacjami wynikającymi z ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

- **poz. 40 – Środki na odbudowę dochodów budżetu państwa oraz na zadania związane z funkcjonowaniem systemu finansów publicznych – 773 323 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Finansów.

Środki zostaną przeznaczone w szczególności na:

- sfinansowanie zadań i projektów związanych z odbudową dochodów budżetu państwa oraz z funkcjonowaniem systemu finansów publicznych,
- implementację zmian w przepisach prawa PL i UE,
- dotację podmiotową dla Spółki Aplikacje Krytyczne,
- spłatę odsetek od pomocy makrofinansowej+ dla Ukrainy,
- modernizację infrastruktury i usług informatycznych, rejestrów, rozbudowę systemów kontroli,
- zapewnienia finansowania wydatków.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 1 741 738 tys. zł, w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej kwota rezerwy została zmniejszona do 1 616 586 tys. zł;

- **poz. 41 – Uzupełnienie wydatków na gospodarkę nieruchomościami – 23 267 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Finansów.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do wojewodów, na uzupełnienie wydatków na gospodarkę nieruchomościami, w tym głównie na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiaty z przeznaczeniem m.in. na: sfinansowanie kosztów sporządzenia przez rzeczoznawców majątkowych operatów szacunkowych, określających wartość gruntów przejmowanych pod drogi publiczne, regulowanie stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa, gospodarowanie nieruchomościami przejętymi do zasobu Skarbu Państwa.

Ponadto część środków rezerwy może zostać przekazana do wojewodów i Ministra Finansów z przeznaczeniem na wykonanie geodezyjnych operatów synchronizacyjnych niezbędnych dla ustalenia aktualnego stanu nieruchomości objętych międzynarodowymi układami odszkodowawczymi (tzw. układami indeminacyjnymi).

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 27 430 tys. zł;

- **poz. 42 – Środki dla samorządowych kolegiów odwoławczych – 4 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Finansów.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do samorządowych kolegiów odwoławczych na uzupełnienie środków, z przeznaczeniem m.in. na:

- zakup materiałów biurowych, usługi pocztowe, telekomunikacyjne i internetowe, aktualizację programów komputerowych, zakup sprzętu komputerowego,
- wynagrodzenia bezosobowe pozaetatowych członków kolegium uczestniczących w składach orzekających,
- szkolenia pracowników, podróże służbowe.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 4 000 tys. zł, w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej kwota rezerwy została zwiększona do 7 000 tys. zł;

- **poz. 43 – Finansowanie Inicjatywy Wspólna Infrastruktura Informatyczna Państwa – 3 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Cyfryzacji.

Środki rezerwy zostaną przeznaczone na dofinansowanie zadań wynikających z uchwały Nr 97 Rady Ministrów z dnia 11 września 2019 r. w sprawie Inicjatywy „Wspólna Infrastruktura Informatyczna Państwa”, w tym na:

- rozbudowę dedykowanej infrastruktury CPD oraz licencji oprogramowania niezbędnych do świadczenia usług w ramach „Wspólna Infrastruktura Informatyczna Państwa”,
- realizację usług wsparcia migracji systemów IT administracji publicznej do modelu opartego na usługach chmury obliczeniowej.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 6 880 tys. zł;

- **poz. 44 – Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych – 1 475 413 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Finansów oraz w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym m.in. przez Ministra Klimatu i Środowiska, Ministra Infrastruktury, Ministra Spraw Zagranicznych, Ministra Edukacji i Nauki (obecnie Ministra Edukacji), Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Głównego Urzędu Miar, Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do różnych dysponentów części budżetowych, z przeznaczeniem na kontynuację zadań realizowanych w poprzednich latach, w tym m.in. na:

- budowę nowej siedziby Ambasady RP w Republice Federalnej Niemiec oraz budowę siedziby Ambasady RP w Republice Białorusi z siedzibą w Mińsku przy ulicy Starowileński Trakt,
- rewaloryzację Rezydencji Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Pałac Prezydencki i Belweder,
- budowę Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL,
- realizację zadań Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego i Wojewódzkich Inspektoratów Transportu Drogowego wynikających z ustawy z dnia 26 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym, ustawy o czasie pracy kierowców oraz niektórych innych ustaw (tzw. Pakiet mobilności),

- realizację umów z zewnętrznymi pełnomocnikami procesowymi w celu wykonywania zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniach przed sądami lub trybunałami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych,
- kontynuowanie zadań Prezesa URE wynikających z ustaw tarczowych PRAĐ 2 (o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku) oraz GAZ 2023 (o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu),
- finansowanie inwestycji dotyczących realizacji projektu pn.: „Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny Głównego Urzędu Miar – I Etap” finansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 oraz skutki przechodzące decyzji MF dotyczącej zatrudnienia pracowników w ramach kadry metrologicznej Świętokrzyskiego Kampusu Laboratoryjnego GUM,
- sfinansowanie systemu wsparcia techniczno-eksperckiego dla Państwowej Agencji Atomistyki w ramach Programu polskiej energetyki jądrowej,
- funkcjonowanie przedszkoli za granicą, zgodnie z ustawą o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw,
- realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych,
- realizację zadań w związku z projektem rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wysokości pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 4 826 833 tys. zł;

- poz. 45 – Środki na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego – 616 184 tys. zł;

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Finansów oraz w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej, m.in. w związku z wydanymi zapewnieniami finansowania, o których mowa w art. 153 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i koniecznością zabezpieczenia środków na realizację programów wieloletnich pn. „Rządowy program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019–2026”, „Rządowy program rozwoju obszaru Karpat Wschodnich i Roztocza na lata 2023–2030”, "Program wspierania inwestycji jednostek samorządu terytorialnego w związku z realizacją kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej w województwie pomorskim", „Rządowy program wsparcia rozwoju miasta stołecznego Warszawy na lata 2023-2030" oraz „Rządowy Program Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej - Mosty dla Regionów”.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane przede wszystkim do wojewodów z przeznaczeniem głównie na wsparcie realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, w tym działań z zakresu polityki rozwoju, o których mowa w art. 20a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, nieujętych

w regionalnym programie operacyjnym lub programie służącym realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanym przez zarząd województwa, jeżeli działania te trwale przyczynią się do podniesienia rozwoju oraz konkurencyjności regionu, lub pozostają w związku z działaniami realizowanymi w ramach regionalnego programu operacyjnego lub programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 490 000 tys. zł, w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej kwota rezerwy została zwiększona do 590 000 tys. zł;

- **poz. 46 – Wspieranie zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych – 8 300 tys. zł;**

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Finansów.

Rezerwa stanowi ekwiwalent złotowy środków uzyskiwanych tytułem umów z koncernami tytoniowymi:

- Umowy o współpracy między British-American Tobacco Holdings Limited, Unią Europejską oraz uczestniczącymi państwami członkowskimi,
- Umowy o współpracy między Imperial Tobacco Limited, Unią Europejską oraz uczestniczącymi państwami członkowskimi.

W związku z realizacją wyżej wymienionych umów zawieranych przez Komisję Europejską przekazywane są Polsce środki finansowe, które stosownie do postanowień tych umów winny być przeznaczane na działania związane ze zwalczaniem przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych. Środki z niniejszej rezerwy celowej będą przeznaczone na dofinansowanie zadań służb zwalczających przemyt papierosów i zajmujących się eliminacją nielegalnych produktów tytoniowych (Policja, Straż Graniczna, Służba Celno-Skarbowa).

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 17 000 tys. zł;

- **poz. 47 – Środki na uzupełnienie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych, w tym związanych z odmiejscowieniem niektórych czynności, a także na inne zadania, których koszt realizacji kalkulowany jest w ujednolicony sposób – 293 305 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Finansów.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do wojewodów i przeznaczone na uzupełnienie dotacji dla organów gmin na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oraz ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, w szczególności związanych z odmiejscowieniem niektórych czynności, po dokonaniu rozliczenia ujętych w budżetach części środków przez poszczególnych wojewodów oraz na uzupełnienie

dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację innych zadań zleconych, których koszt kalkulowany jest w ujednolicony sposób, w tym dotyczących gospodarowania nieruchomościami.

Kwota w wysokości 150 000 tys. zł została zaplanowana na zadania z zakresu geodezji i kartografii.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 266 665 tys. zł;

- **poz. 48 – Rezerwa na finansowanie działań Prezesa Rady Ministrów w zakresie rezerw strategicznych, w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i obronności państwa, bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego oraz wystąpienia klęski żywiołowej lub sytuacji kryzysowej, na skutek zdarzeń, których nie można było przewidzieć ani im przeciwdziałać – 150 000 tys. zł;**

Rezerwa celowa została zaplanowana w związku z art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych i zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Planuje się, że środki rezerwy zostaną przeznaczone dla Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych na finansowanie działań w zakresie rezerw strategicznych, w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i obronności państwa, bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego oraz wystąpienia klęski żywiołowej lub sytuacji kryzysowej – na skutek zdarzeń, których nie można było przewidzieć ani im przeciwdziałać.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 150 000 tys. zł;

- **poz. 49 – Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych oraz 2.000 tys. zł na nauczanie języka śląskiego – 820 616 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Finansów w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym m.in. przez Ministra Edukacji i Nauki (obecnie Ministra Edukacji), Ministra Klimatu i Środowiska, Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Prezesa Głównego Urzędu Miar.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane m.in. do: Ministerstwa Edukacji Narodowej, Urzędu Zamówień Publicznych, Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Głównego Urzędu Miar, Województwa Wielkopolskiego oraz innych dysponentów stosownie do potrzeb.

Środki zostaną przeznaczone m.in. na:

- rozbudowę Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu z utworzeniem Laboratorium BSL3 (3-go poziomu hermetyczności) wraz z wyposażeniem,
- przygotowanie, budowę i wdrożenie formularzy ogłoszeń unijnych (eForms) oraz rozwój Platformy e-Zamowienia,

- zachowanie trwałości produktów wytworzonych oraz planowanych do wytworzenia w ramach zakończonych projektów współfinansowanych ze środków UE,
- zadania w obszarze gospodarki odpadami.

W roku 2023 rezerwa nosiła nazwę „Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych” i była zaplanowana w kwocie 4 047 968 tys. zł. W wyniku nowelizacji ustawy budżetowej w roku 2023 rezerwa zmieniła nazwę na „Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych oraz na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego” oraz została zmniejszona do kwoty 2 436 296 tys. zł;

- **poz. 50 – Środki dla spółek wodnych na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych – 40 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną rozdysponowane do wojewodów, z przeznaczeniem dla spółek wodnych na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 40 000 tys. zł;

- **poz. 51 – Zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołectkiego – 283 909 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku ustawą z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołectkim oraz zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do wojewodów.

Stosownie do postanowień art. 3 ust. 7 ww. ustawy środki zostaną przeznaczone na dokonanie zwrotu gminom, w formie dotacji celowych, części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołectkiego. Środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy. Częściowy zwrot z budżetu państwa wydatków poniesionych w ramach funduszu będzie dokonany w trybie wynikającym z rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie wzorów informacji przekazywanych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołectkiego oraz wzoru wniosku o ten zwrot.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 152 500 tys. zł;

- **poz. 52 – Zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego – 4 190 000 tys. zł;**

Rezerwa została zaplanowana na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych. Zgodnie z powyższym przepisem na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, jednostka samorządu terytorialnego otrzymuje dotację celową z budżetu państwa, która może być wykorzystana wyłącznie na dofinansowanie wydatków bieżących związanych z realizacją tych zadań.

Środki rezerwy zostały przewidziane na realizację zadania mającego na celu zwiększenie dostępu dzieci do edukacji przedszkolnej przy równoczesnym zagwarantowaniu obniżenia obciążeń finansowych ponoszonych przez rodziców z tytułu uczestnictwa ich dzieci w wychowaniu przedszkolnym.

Zgodnie z ustawą o finansowaniu zadań oświatowych oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego, dotacje dla gmin są udzielane przez wojewodów, natomiast podziału środków budżetu państwa przeznaczonych na dotacje dla poszczególnych gmin dokonuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

W rezerwie uwzględniono środki w wysokości 2 330 000 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie skutków wzrostu średnich wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego o 30% (dla nauczycieli początkujących o 33%) od 1 stycznia 2024 r.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 1 749 000 tys. zł;

- **poz. 53 – Środki na realizację programu wieloletniego "Senior+" oraz programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych "Aktywni+" – 100 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło m.in. w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (obecnie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

Środki rezerwy zostaną przekazane m.in. do wojewodów oraz do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W ramach programu wieloletniego „Senior+” planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane głównie na dotacje jednostek samorządu terytorialnego, których oferty, w drodze konkursu, zostaną wybrane do realizacji zadań programu i zostaną przeznaczone na:

- dofinansowanie działań jednostek samorządu terytorialnego w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”,
- sfinansowanie przewidzianych w programie środków technicznych dla Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz wojewodów.

W ramach programu wieloletniego „Aktywni+” planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane głównie na dotacje dla stowarzyszeń, fundacji, pozostałych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych, których oferty, w drodze konkursu, zostaną wybrane do realizacji zadań programu i zostaną przeznaczone na:

- dofinansowanie projektów w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+”,
- sfinansowanie przewidzianych w programie środków technicznych dla Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W przypadku zmiany uchwały powołującej Program zmianie ulegnie dysponent środków rezerwy.

W roku 2023 rezerwa nosiła nazwę „Środki na realizację programu wieloletniego „Senior+” i była zaplanowana w kwocie 60 000 tys. zł;

- **poz. 54 – Dotacja przedmiotowa dla operatora wyznaczonego do świadczonej publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego wynikająca z ustawy o doręczeniach elektronicznych – 92 020 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Aktywów Państwowych.

Środki zostaną przeznaczone na dotację przedmiotową na zwrot kosztu z tytułu świadczenia przez operatora wyznaczonego publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego.

Ustawa o doręczeniach elektronicznych zobowiązuje operatora wyznaczonego do świadczenia publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego, a podmioty publiczne obowiązuje do korzystania z tych usług. Wprowadzony został przy tym mechanizm zwrotu kosztów w odniesieniu do doręczeń, od których nie jest pobierana opłata od nadawcy korespondencji.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 65 000 tys. zł;

- **poz. 55 – Sfinansowanie zadań nałożonych ustawą z dnia 16 lipca 2020 r. o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców – 80 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rozwoju i Technologii.

Środki zostaną przeznaczone na pomoc, która będzie udzielana przedsiębiorcom znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej i będzie stanowiła wsparcie podejmowanych przez tych przedsiębiorców działań restrukturyzacyjnych zmierzających do odzyskania przez nich rentowności i zdolności do konkurencyjności na rynku, przeprowadzanych w oparciu o szczegółowy plan restrukturyzacyjny. Ustawa z dnia 16 lipca 2020 r. o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców przewiduje udzielanie pomocy publicznej w formie wsparcia finansowego w postaci pożyczek, wejść kapitałowych oraz ulg

w wykonywaniu administracyjnej kary pieniężnej. Pomocy finansowej będzie udzielała Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. w następstwie powierzenia tego zadania przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 120 000 tys. zł;

- poz. 56 – Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania – 3 969 399 tys. zł;

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Finansów oraz w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym m.in. przez Ministra Klimatu i Środowiska, Ministra Rozwoju i Technologii, Ministra Infrastruktury, Ministra Aktywów Państwowych, Ministra Edukacji i Nauki (obecnie Ministra Edukacji), Ministra Sprawiedliwości, Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz wojewodów.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do dysponentów, u których wystąpi zapotrzebowanie na przedmiotowe środki, w związku ze zmianami systemowymi i organizacyjnymi.

Środki zostaną przeznaczone m.in. na sfinansowanie lub dofinansowanie:

- zadań inwestycyjnych zgodnie z ustawą z dnia 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry,
- zadań realizowanych w obszarze gospodarki wodnej w związku z projektowanymi programami wieloletnimi,
- zadań wynikających z ustawy o osłonach socjalnych dla pracowników sektora elektroenergetycznego i branży górnictwa węgla brunatnego,
- projektów inwestycyjnych o znaczeniu strategicznym dla przejścia na gospodarkę o zerowej emisji netto,
- planowanego do utworzenia Ministerstwa Przemysłu,
- dopłat do kredytu mieszkaniowego.

Część środków rezerwy, zostanie przeznaczona na sfinansowanie zadań wynikających z ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, polegających na wypłacie odpraw dla nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek oraz innych jednostek organizacyjnych systemu oświaty.

Zaplanowane środki zostaną przeznaczone m.in. na:

- zwiększenie rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej, o której mowa w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, z przeznaczeniem na wypłatę odpraw dla nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek oraz innych jednostek organizacyjnych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego,
- wypłatę odpraw dla nauczycieli szkół prowadzonych przez organy administracji rządowej.

W rezerwie zaplanowano także środki na wsparcie dla uczniów będących obywatelami Ukrainy.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 5 464 963 tys. zł, w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej kwota rezerwy została zwiększona do 5 483 963 tys. zł;

- **poz. 57 – Wpłata do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 – 12 000 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Finansów.

Środki rezerwy zostaną przeznaczone zgodnie z art. 65a ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, na wpłatę do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

- **poz. 58 – Środki na realizację ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz na finansowanie lub dofinansowanie zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (w tym na prowadzenie ośrodków adopcyjnych oraz finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej) – 101 329 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (obecnie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do wojewodów oraz do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, z przeznaczeniem m.in. na realizację zadań, o których mowa w ustawie:

- z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, w tym na dofinansowanie obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna,
- z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym na organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych oraz na pobyt w pieczy zastępczej małoletniego cudzoziemca przebywającego na terytorium RP, a także osób umieszczonych w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego za zgodą sądu polskiego, o których mowa w ww. ustawie.

W roku 2023 rezerwa nosiła nazwę „Środki na realizację ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3” i była zaplanowana w kwocie 98 579 tys. zł;

- **poz. 59 – Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – 466 279 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem i w wysokości określonej przez Ministra Klimatu i Środowiska oraz Ministra Infrastruktury.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do ministrów, wojewodów oraz innych państwowych jednostek budżetowych z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, zgodnie z art. 410c ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia

2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz art. 253 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r.
– Prawo wodne.

Na podstawie powyższych przepisów w budżecie państwa tworzy się rezerwę celową, w wysokości odpowiadającej kwocie środków przekazywanych na dochody budżetu państwa przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkie fundusze oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, z przeznaczeniem dla państwowych jednostek budżetowych.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 475 087 tys. zł;

- **poz. 60 – Środki na przedsięwzięcia niskoemisyjne – 167 500 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Klimatu i Środowiska, w oparciu o art. 29a ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków i art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz niektórych innych ustaw.

Planuje się, że środki zostaną przeznaczone na realizację programu Stop Smog.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 173 500 tys. zł;

- **poz. 61 – Wpłata do Funduszu Pomocy – 500 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Finansów.

Środki rezerwy zostaną przeznaczone zgodnie z art. 14b ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, na wpłatę do Funduszu Pomocy.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

- **poz. 62 – Rezerwa na przygotowanie i realizację zadań związanych z objęciem i sprawowaniem przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE w pierwszej połowie 2025 roku – 177 500 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra ds. Unii Europejskiej w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Środki te mają być rozdysponowane między Kancelarię Prezesa Rady Ministrów i resorty zaangażowane w organizację i realizację zadań w ramach prezydencji Polski w Radzie UE w I połowie 2025 r., na zadania związane z:

- organizacją spotkań międzynarodowych, związanych z pełnieniem zadań prezydencji UE w ramach prac organizacji międzynarodowych oraz realizacji umów i konwencji międzynarodowych, których UE jest stroną, tj. reprezentowanie UE i państw członkowskich na forum organizacji i umów międzynarodowych,
- organizacją spotkań w kraju, za których organizację odpowiedzialne będą ministerstwa i urzędy centralne,
- organizacją i obsługą wydarzeń np. konferencji eksperckich,

- wzmocnieniem Stałego Przedstawicielstwa RP w Brukseli oraz innych placówek dyplomatycznych RP (wyjazdy oddelegowanych pracowników), a także delegacje zagraniczne i krajowe stanowiące wizyty robocze, konsultacyjne, staże realizowane w okresie 2024-2025,
- wydatkami bieżącymi na sfinansowanie dodatkowych wynagrodzeń pracowników administracji skierowanych do wykonywania zadań związanych z prezydencją we wszystkich ministerstwach i urzędach centralnych,
- pozostałymi wydatkami bieżącymi i wydatkami majątkowymi związanymi z organizacją prezydencji, w tym zakupy sprzętu i oprogramowania oraz remonty pomieszczeń resortów przewidzianych do organizacji spotkań,
- wydatkami na szkolenia pracowników administracji, skierowanych do wykonywania zadań związanych z prezydencją we wszystkich ministerstwach i urzędach centralnych.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

- **poz. 63 – Zadania nadzoru budowlanego w obszarze wykonania zastępczego – 5 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rozwoju i Technologii.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do wojewodów.

Środki zostały zaplanowane z przeznaczeniem dla organów nadzoru budowlanego na koszty związane z zastosowaniem wykonania zastępczego, w ramach prowadzonych przez te organy postępowań.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była planowana w kwocie 5 000 tys. zł;

- **poz. 64 – Środki na realizację projektów innowacyjnych i cyfrowych z zakresu edukacji, nauki i budowy społeczeństwa informacyjnego, w tym w szczególności w obszarze Programu GovTech Polska – 18 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Środki rezerwy zostaną przeznaczone na dofinansowanie zadań wynikających z uchwały Nr 126/2019 Rady Ministrów z dnia 22 października 2019 r. ustanawiającej Program GovTech Polska, w tym m.in. na dofinansowywanie lub finansowanie innowacyjnych projektów usprawniających działanie sektora publicznego ze szczególnym naciskiem na rozwiązania usprawniające interakcje obywateli oraz przedsiębiorców z instytucjami publicznymi.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 18 000 tys. zł;

- **poz. 65 – Środki na realizację zadań Krajowego Zasobu Nieruchomości – 40 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane na dotację celową dla Krajowego Zasobu Nieruchomości na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku o Krajowym Zasobie Nieruchomości.

Środki rezerwy celowej będą przeznaczone wyłącznie na pokrycie kosztów związanych bezpośrednio z wnoszeniem aportu do spółek celowych, społecznych inicjatyw mieszkaniowych lub towarzystw budownictwa społecznego, zgodnie z art. 46. ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.

W roku 2023 rezerwa była zaplanowana w kwocie 40 000 tys. zł;

- **poz. 66 – Środki na uzupełnienie wzrostu wynagrodzeń w jednostkach sektora finansów publicznych – 296 496 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Finansów.

W związku z podwyżką o 20 % wynagrodzeń pracowników państwowej sfery budżetowej, podwyżkę wkalkulowano również w dotacje dla jednostek pozabudżetowych takich jak agencje wykonawcze czy niektóre państwowe osoby prawne. Dla tych jednostek konieczne są zmiany w planach finansowych dlatego na tym etapie te dodatkowe środki zaplanowano w rezerwie celowej.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana.

- **poz. 67 – Rezerwa na sfinansowanie kosztu netto dla operatora wyznaczonego z tytułu obowiązku świadczenia usług powszechnych – 593 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Aktywów Państwowych.

Środki zostaną przeznaczone na dotację celową dla Poczty Polskiej S.A. na sfinansowanie kosztu netto z tytułu obowiązku świadczenia usług powszechnych, zgodnie z regulacjami wynikającymi z ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy - Prawo pocztowe, która przewiduje przeniesienie finansowania tego zadania w całości na budżet państwa.

Finansowanie kosztu netto jest uruchomiane, w przypadku gdy świadczenie usług powszechnych przyniosło stratę, rozumianą jako ujemny wynik na sprzedaży tych usług.

W roku 2023 środki na ten cel były zaplanowane w rezerwie celowej poz. 56 w kwocie 697 000 tys. zł;

- **poz. 68 – Dodatkowy wkład finansowy Polski do Europejskiej Agencji Kosmicznej – 423 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rozwoju i Technologii.

Środki rezerwy zostaną przeznaczone na sfinansowanie dodatkowego wkładu finansowego Polski do Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA) na umowy dotyczące: Narodowego Programu Stażowego obejmującego staż polskich absolwentów

w zakresie technologii kosmicznych, Pomocy dla Krajowych Projektów Kosmicznych, a także wsparcia ESA dla Polski w zakresie Obserwacji Ziemi/ESA's Assistance to Poland concerning the Earth Observation Project.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

- **poz. 69 – Dodatkowe środki na działalność kół gospodyń wiejskich oraz orkiestr dętych w gminach o wielkości do 20 tys. mieszkańców – 532 750 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przeznaczone na działalność kół gospodyń wiejskich oraz orkiestr dętych w gminach o wielkości do 20 tys. mieszkańców.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

- **poz. 70 – Rezerwa na inwestycje KPO finansowane z wykorzystaniem środków pożyczki z Instrumentu Odbudowy i Zwiększenia Odporności w formie wsparcia o charakterze bezzwrotnym – 2 733 378 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej i wynika z zapotrzebowania zgłoszonego przez ministrów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych inwestycji Krajowego Planu Odbudowy (KPO) Ministrowi Funduszy i Polityki Regionalnej, jako koordynatorowi KPO .

Zgodnie z przepisem art. 141l ust. 4 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, bezzwrotne inwestycje pożyczkowe Krajowego Planu Odbudowy finansowane są poprzez specjalną rezerwę celową. Wykaz inwestycji bezzwrotnych KPO, które mogą być finansowane ze środków tej rezerwy zawiera rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie wykazu inwestycji w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności kwalifikujących się do objęcia wsparciem o charakterze bezzwrotnym oraz w ramach których wsparcie zwrotne przyznawane w formie pożyczki może podlegać umorzeniu.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

- **poz. 71 – Środki na realizację zadań wynikających z ustawy o dodatku osłonowym – 1 430 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Klimatu i Środowiska.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do wojewodów z przeznaczeniem na wypłatę dodatku osłonowego na podstawie art. 3 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

- **poz. 74 – Środki na zadania w obszarze zdrowia – 1 315 820 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Zdrowia.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane przede wszystkim do Ministra Zdrowia i wojewodów.

Środki zostaną przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie zadań związanych z ochroną zdrowia, w tym objętych zapewnieniami finansowania m.in. na:

- podwyżki wynagrodzeń w związku z ustawą z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych,
- uzupełnienie środków na sfinansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyków,
- skutki wynikające z procedowanych i nowelizowanych aktów prawnych.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w pozycji 68 w kwocie 1 678 044 tys. zł, w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej kwota rezerwy została zmniejszona do 1 638 338 tys. zł;

- **poz. 75 – Środki na finansowanie programu polityki zdrowotnej leczenia niepłodności obejmującego procedury medycznie wspomaganej prokreacji, w tym zapłodnienie pozaustrojowe – 500 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez Ministra Zdrowia, na podstawie ustawy z dnia 29 listopada 2023 roku o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Planuje się, że środki zostaną przeznaczone na finansowanie programu polityki zdrowotnej leczenia niepłodności obejmującego procedury medycznie wspomaganej prokreacji, w tym zapłodnienie pozaustrojowe prowadzone w ośrodku medycznie wspomaganej prokreacji w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 18 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o leczeniu niepłodności.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

- **poz. 76 – Środki na finansowanie Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży – 10 000 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło z inicjatywy Ministra Zdrowia.

Środki rezerwy zostaną przeznaczone na finansowanie Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży.

W roku 2023 rezerwa na ten cel nie była planowana;

REZERWY BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

- **poz. 97 – Finansowanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności - część grantowa – 37 213 412 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Planuje się, że środki z rezerwy będą uruchamiane do cz. 34. Rozwój regionalny i zostaną przeznaczone na realizację Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) w części grantowej. KPO służy odbudowie gospodarki po pandemii koronawirusa i finansowany jest z udziałem środków z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Recovery and Resilience Facility – RRF). RRF promuje spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną UE poprzez zwiększenie odporności i zdolności do dostosowania się, łagodzi społeczne i gospodarcze skutki kryzysu, wspiera transformację cyfrową. KPO w zakresie części grantowej RRF finansowany jest poprzez budżet środków europejskich.

KPO koncentruje się na sześciu szerokich blokach tematycznych:

- Odporność i konkurencyjność gospodarki,
- Zielona energia i zmniejszenie energochłonności,
- Transformacja cyfrowa,
- Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia,
- Zielona, inteligentna mobilność,
- Poprawa jakości instytucji i warunków realizacji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 26 834 398 tys. zł;

- **poz. 98 – Finansowanie programów z budżetu środków europejskich – 39 785 368 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, ministra właściwego do spraw rybołówstwa oraz ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

Planuje się, że środki rezerwy zostaną przekazane do dysponentów części budżetowych (m.in. ministrów i wojewodów), którzy realizują projekty finansowane z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem projektów pomocy technicznej.

Środki rezerwy zostaną przeznaczone na finansowanie projektów realizowanych w ramach:

- Perspektywy Finansowej UE 2021-2027, w tym:
  - 16 Programów Regionalnych 2021-2027,
  - Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027,
  - Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021-2027,
  - Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
  - Funduszy Europejskich dla Rybactwa na lata 2021-2027,
  - Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027,
  - Funduszy Europejskich na Pomoc Żywnościową 2021-2027,
  - Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027,
  - Instrumentu Łącząc Europę (CEF) w sektorze transport 2021-2027,
- Perspektywy Finansowej UE 2014-2020, w tym:
  - Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020,
  - Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020,
  - Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
  - 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020,
  - Instrumentu Łącząc Europę (CEF) w sektorze transport,
- Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy II,
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021,
- wspólnej polityki rolnej.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 45 045 700 tys. zł;

- **poz. 99 – Finansowanie wynagrodzeń w ramach budżetu środków europejskich – 68 311 tys. zł;**

Zaplanowanie rezerwy nastąpiło w związku z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz ministra właściwego do spraw rybołówstwa.

Planuje się, że środki z rezerwy zostaną przeznaczone na wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi dla osób zajmujących się programami finansowanymi z budżetu UE w ramach Perspektywy Finansowej 2021-2027.

Rezerwa ta jest uzupełnieniem rezerwy celowej ujętej w ramach budżetu państwa w poz. 8 w zakresie wynagrodzeń finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

W roku 2023 rezerwa na ten cel była zaplanowana w kwocie 67 898 tys. zł (z tego: 56 733 tys. zł wynagrodzenia osobowe oraz 11 165 tys. zł pochodne od wynagrodzeń).